

Spennende mulighet åpnet seg: Blant annet takket være støtte fra Norsk Farmasøytisk -Selskap kunne Elisabeth Størset dyrke sin interesse for farmakometri på forskerskole ved School of Pharmacy i Brisbane, Australia. Foto: Kai Hovden

Stipend sikret veivalget videre

Doktorgradsstipendiat Elisabeth Størset har et brennende engasjement for farmakometri, noe hun takker Norsk Farmasøytisk Selskap for deler av.

19.08.2013

[Kai Hovden, journalist i Norsk Farmaceutisk Tidsskrift](#)

Opprinnelig fra Arendal, for tiden bosatt i Oslo, snart på vei til -sommerjobb i San Fransisco, og med to måneder på forskerskole ved School of Pharmacy i Brisbane bak seg – slik kan man kort oppsummere Størsets virkelighet. I tillegg er hun utdannet reseptar fra -Høgskolen i Oslo, og har master i farmasi fra Universitetet i Bergen. Men så til sakens kjerne, Australia og farmakometri. — Jeg er doktorgradsstipendiat i farma-ko---metri på Rikshospitalet, og skrev -master----oppgave innen samme felt. Dette er et relativt ukjent emne her i landet, men veldig spennende, forteller hun.

Individualisering

Vi ber om en forklaring på hva som gjør feltet så interessant.

— Det er ekstremt viktig å individualisere doseringen av visse legemidler. Farmakometri er den matematiske bakgrunnen for å kunne individualisere legemiddelbruk. Man utarbeider matematiske modeller som tar hensyn til dose, konsentrasjon i blodet og effekt, og baker inn pasientegenskaper, slik som vekt, kjønn og genetiske egen-skaper. Til sammen danner dette grunnlaget for individuell dosering.

Farmasøyten håper å spre kunnskap om denne noe gryende disiplinen innen faget.

— De fleste går igjennom fem års -studier uten å høre om farmakometri. På verdensbasis er dette voksende, også innen -utviklingen av nye legemidler. Jeg har et behov for å fortelle andre farmasøyter om feltet, sier hun.

— *Hvor kom drømmen om Australia fra?*

— Det er noen få universiteter rundt om i verden som er ledende innen farmakometri, og ett av disse er School of Pharmacy ved University of Queensland i Brisbane. Der har man i tillegg en egen avdeling innen området, og det viste seg at de forsket på de samme legemidlene som jeg er ekstra interessert i. Det dreier seg om immun-dempende legemidler som benyttes etter nyretransplantasjon. Her er det kritisk å benytte rett dose for å unngå frastøting med undermedisinering, eller alvorlige bivirkninger i motsatt tilfelle.

For Størset var det absolutt ingen ulempe at kompetansen og fagmiljøet hun ønsket å knytte kontakt til lå i Australia.

— Det passet godt. Prosjektet ble gjennomført i januar/februar, og da er det jo sommer der nede. Jeg reiste fra minus tjue grader til pluss trettifem, forteller hun.

Fikk smaken

Etter å gjennomført masterutdanningen var Størset noe i tvil om veien videre.

— Jeg fikk tilbud om et forsknings-prosjekt på to måneder, og tenkte at dette var en fin måte å lære mer om farmakometri og å finne ut om dette var noe å satse på -vedrørende doktorgraden.

Prosjektet vekket helt klart den videre interessen, og var en utløsende faktor for at jeg valgte å gå videre med dette.

Samarbeidet med Brisbane har vært fruktbart for begge parter.

— Jo flere pasienter man analyserer, jo større sannsynlighet er det for at man -finner den reelle sammenheng. Vi slo derfor sammen pasientdata fra Norge og Australia for å få et større pasientgrunnlag, forteller Størset.

— *Og hva med selve oppholdet på andre siden av kloden?*

— Det var utrolig bra. Bare å få være der og oppleve Australia var veldig interessant. I tillegg fikk jeg kontakt med mange farmasøyter, og fikk være med på å gå runder med dem på sykehuset. Farmasøyten har en helt annen rolle der enn her, og -transplantasjonsfarmasøyten er høyt respektert på avdelingen. Legene kommer til farmasøyten for å søke råd, og det var inspirerende å se at det går an å sam-arbeide tverrfaglig på denne måten – det gir oss noe å strekke oss etter her hjemme. Ut over det var det varmt og godt, jeg fikk smakt kengurukjøtt og levd som en australier.

— *Kenguruen da?*

— Seigt, men godt.

Stipend

Drømmen om utenlandsopphold er nok der for mange, og det finnes en rekke tilbud å velge imellom. Men, det koster.

— Mange tilbyr slike opplegg verden over, men tilbudene inneholder som regel ikke midler til å gjennomføre. Da er det fint å være klar over NFS' stipendordning, den var avgjørende for at jeg fikk reise. Jeg var heldig å bli tildelt 37 000 kroner, noe som dekket reise og deler av oppholdet, sier Størset.

— *Hvordan ble du selv klar over denne muligheten?*

— Jeg hadde fått støtte til et kurs året før, og den gang var det en veileder ved Universitetet i Bergen som tipset meg om ordningen. Jeg vet ikke om folk er klar over at den finnes, og mange -tenker kanskje at deres prosjekt ikke er godt nok, men her er det altså en reell mulighet.

I retur vil NFS ha en prosjektrapport innen et år, som beskriver hva pengene har gått til og hva man har fått ut av prosjektet.

— Det er bare å fylle ut søknadsskjema og gjerne legge ved en beskrivelse som -forteller noe om hvorfor nettopp dette er nyttig. Jeg har hatt veldig god -kontakt med NFS, og satte stor pris på den personlige tilbakemeldingen jeg fikk da jeg henvendte meg. Det er tydelig at det ikke er noen -byråkratisk papirmølle i organisasjonen.

Farmakometri bringer også Størset til San Fransisco denne sommeren.

— Her skal jeg jobbe med farmakometri for et selskap som heter OncoMed. De har et kreftlegemiddel i fase I, og det er viktig å gjøre denne typen analyse tidlig i utviklingen ettersom den danner grunnlag for dosering i neste fase, sier hun.

Samtidig håper hun å kunne øke interessen for farmakometri ved norske universitet.

— Farmasøyter med interesse for -matematikk bør få øynene opp for dette feltet, det er en perfekt kombinasjon av de to fag-områdene, avslutter Elisabet Størset.

(Publisert i NFT nr. 7-8/2013 side 14-15.)